

**04115005 számú Államháztartási mérlegképes könyvelő megnevezésű
szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó
programkövetelmény**

2 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés
--

- 2.1 Megnevezése: Államháztartási mérlegképes könyvelő
- 2.2 Ágazat megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment
- 2.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0411 Könyvelés és adózás

11 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:
--

11.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által, a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszerben kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: A képzésben résztvevő hiányzása nem haladhatja meg a minimális óraszám (konzultáció/kontakt óra) 30%-át.

Képesítő vizsgára az jelentkezhets, aki a tanulási eredmények mérésére szolgáló, a képző hatáskörébe utalt programkövetelmény-modulok szakmai követelményeit külön-külön minimum 60%-os szinten teljesítette.

A képző hatáskörébe utalt programkövetelmény-modul tanulási eredményének mérése az alábbi modulokat foglalja magába: Államháztartási szervezetek szabályozása, Államháztartási szervezetek számvitele és ellenőrzése.

11.2 Írásbeli vizsga 11.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Államháztartási szervezetek szabályozása és Államháztartási szervezetek számvitele és ellenőrzése

11.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Az írásbeli vizsga az ágazatért felelős miniszter által kiadott központi feladatlap alapján teszt, esszé és számítási feladatokat tartalmaz.

Az írásbeli vizsga A) és B) részből áll.

- A) Államháztartási szervezetek szabályozása: a vizsgázó a szabályozás tartalma alapján az elméleti tudásáról ad számot, a feladatban megadott helyzetet értő

módon értékel írásban a 9.1.1 pontban megadott szakmai követelmények alapján kiemelten a következőkre:

- államháztartási szervezetek működési sajátosságai
- államháztartási szervezetek intézményi rendszere
- gazdálkodási kööttségek, ellátható feladatok köre
- államháztartási szervezetek személyi állományával kapcsolatos elvárások
- belső szabályozottsággal összefüggő feladatok
- tevékenységgel kapcsolatos kérdések
- állami vagyron kezelésének szabályszerűségével és célszerűségével kapcsolatos ismeretek
- belső ellenőrzéssel összefüggő feladatok
- külső ellenőrzéssel összefüggő feladatok

A feladatok típusai:

- feleletválasztás (pl. alternatív választás, válaszok illesztése, igaz-hamis állítások, hiányzó elemek, kapcsolatok kiegészítése),
- feleletalkotás (rövid válasz, esszé, érvelés).

B) Államháztartási szervezetek számvitele és ellenőrzése: Külső adatok alapján államháztartási szervezeti beszámoló összeállítása, ellenőrzési tevékenység tervezése és végzése, elemzési feladatok megoldása a 9.1.2 pontban megadott szakmai követelmények alapján. A kiemelt témakörök:

- működési környezet megismerése, annak számviteli következményei
- számviteli alapelvek érvényesülése az államháztartás szerveinél,
- a számviteli elszámolások megközelítései (pénzügyi számvitel vs. költségvetési számvitel)
- a vagyron és bemutatásának sajátosságai, a mérleg tartalma
- a vagyoni elemek értékelésének szabályai
- az eredmény értelmezése és prezentálása
- a maradvány értelmezése és prezentálása
- a költségvetési jelentés tartalma és értékelése
- a beszámoló egyéb kimutatásainak tartalma és értékelése
- a főkönyvi nyilvántartások vezetése, a többszörös nyilvántartás sajátosságai
- analitikus nyilvántartások köre, tartalma
- támogatások fajtái és kezelésük

- a zárlati munkálatokkal kapcsolatos specialitások
- a költségvetési beszámoló és a kötelező jelentések (pl. időközi költségvetési jelentés, mérleg jelentés) elkészítése, felülvizsgálata, továbbítása
- belső ellenőrzéssel szemben támasztott követelmények és az azt jellemző módszertan
- külső ellenőrzés fajtái, esetkörei és az azt jellemző módszertan

A vizsgadolgozat gyakorlati feladatmegoldást tartalmaz, de elméleti kérdésekre is vár választ. Az elemzés témakör kapcsán esettanulmány típusú feladatokat dolgoz ki a vizsgázó és azokat értő magyarázattal látja el. Az ellenőrzés témakör kapcsán a belső és külső ellenőrzéssel kapcsolatosan old meg elméleti jellegű kérdéseket, majd konkrét eset(ek) kapcsán reflektál, figyelve az esetleges formai elvárásokra is (pl. a dokumentumkészítés).

11.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

- A) Államháztartási szervezetek szabályozása: 60 perc
- B) Államháztartási szervezetek számvitele és ellenőrzése: 180 perc

11.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: A)

- Államháztartási szervezetek szabályozása: 20%
- B) Államháztartási szervezetek számvitele és ellenőrzése: 50%

11.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés az ágazatért felelős miniszter által kiadott központi javítási-értékelési útmutató előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza.

A) Államháztartási szervezetek szabályozása vizsgarész esetében az értékelő megvizsgálja, hogy az elméleti kérdésekre adott válaszok helyesek-e (ezek tipikusan olyan kérdések, amelyekre egy helyes válasz adható, zárt megoldókulcs készíthető). Az értékelést igénylő feladat kapcsán, azt kell vizsgálni, hogy az adott megoldás a helyzetnek megfelelő választ ad a felvetett problémára.

B) Az államháztartási szervezetek számvitele és ellenőrzése vizsgarész esetében az értékelő megvizsgálja, hogy az adott feladatra megfogalmazott válasz mennyiben helyes (ha értelmezhető), vagy mennyiben adekvát és ésszerű (amennyiben a helyesség kategória nem értelmezhető). E vizsgarész során a megoldás minőségét a megkérdezett terület szabályainak, gyakorlatának és a vizsgázó által adott válasz összevetése alapján kell megállapítani, ahol pedig ekként releváns, értékelni kell, hogy a vizsgázó válasza/érvelése egy adott kérdés kapcsán mennyire okszerű vagy mennyiben oldja meg a felvetett kérdést, mennyiben informatív az adott megoldás (tipikusan: elemzéshez és

ellenőrzéshez kapcsolódó kérdések). A vizsgarész természete miatt tipikusan több lehetséges helyes válasz képzelhető el, amelyből mindent el kell fogadni.

11.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó az írásbeli vizsga mindkét vizsgarészében (A) Államháztartási szervezetek szabályozása és B) Államháztartási szervezetek számvitele és ellenőrzése) külön-külön a megszerezhető összes pontszám legalább 60%-át elérte.

A vizsgarészenként elért %-os teljesítmények alapján az osztályzat a következő:

90 - 100 %	jeles (5)
80 - 89 %	jó (4)
70 - 79 %	közepes (3)
60 - 69 %	elégéses (2)
0 - 59 %	elégtelen (1)

Javítóvizsgát abból a vizsgarészből kell tenni, amelyből a vizsgázó teljesítménye nem éri el a 60%-ot.

11.3 Projektfeladat

11.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Államháztartási szervezetek számvitele és szabályozása

11.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A projektfeladat csak akkor kezdhető meg, ha a vizsgázó az írásbeli vizsga követelményeit vizsgarészenként külön-külön eredményesen teljesítette.

Az államháztartási szervezetek számvitele és szabályozása projektfeladat egy szakmai elbeszélgetés az ágazatért felelős miniszter által kiadott központi témakörök megjelölésével (központi tételsor), mely kiemelten a következőket tartalmazza:

- működési környezet megismerése, annak számviteli következményei
- számviteli alapelvek érvényesülése az államháztartás szerveinél,
- a számviteli elszámolások megközelítései (pénzügyi számvitel vs. költségvetési számvitel)
- a vagyon és bemutatásának sajátosságai, a mérleg tartalma
- a vagyoni elemek értékelésének speciális szabályai
- az eredmény értelmezése és az eredménykimutatás sajátosságai
- a maradvány értelmezése és maradvány kimutatás tartalma
- a költségvetési jelentés tartalma
- a beszámoló egyéb kimutatásainak tartalma
- a főkönyvi nyilvántartások vezetése, a többszörös nyilvántartás sajátosságai
- analitikus nyilvántartások köre, tartalma
- támogatások fajtái és kezelésük
- a zárlati munkálatokkal kapcsolatos specialitások

- a költségvetési beszámoló és a kötelező jelentések (pl. időközi költségvetési jelentés, mérlegjelentés) tartalma
- belső ellenőrzéssel szemben támasztott követelmények és az azt jellemző módszertan
- külső ellenőrzés fajtái, esetkörei és az azt jellemző módszertan

11.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 40 perc, ebből felkészülési idő 20 perc.

11.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30%

11.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsga során szakmai beszélgetést folytat – a központi tétel sor alapján – a vizsgázó és a vizsgáztató. A vizsgáztató értékeli a vizsgázó adott témakörben való tájékozottságát, szakmai kifejezőképességét, problémamegoldó képességét. Az értékelés során a tartalom és a kommunikációs képesség egyaránt értékelendő.

Maximálisan adható pontszám 100 pont.

Témában való tájékozottság 10%, szakmai kifejezőképesség és kommunikációs képesség 20%, szakmai tartalom 55%, problémamegoldó képesség 15%.

Amennyiben a vizsgázó teljesítménye nem éri el a 60%-ot, úgy egy alkalommal póttételt húzhat, ebben az esetben összteljesítménye maximum 75%-ra értékelhető.

11.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 60%-át elérte.

Az elért %-os teljesítmény alapján az osztályzat a következő:

- 90 – 100 % jeles (5)
- 80 – 89 % jó (4)
- 70 – 79 % közepes (3)
- 60 – 69 % elégséges (2)
- 0 – 59 % elégtelen (1)

A javítóvizsgán a teljes projektfeladatot meg kell ismételni.

11.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A vizsgabizottság mérő és értékelőtagja csak olyan személy lehet, aki

- államháztartási szervezeti mérlegképes szakképesítés/szakképesítés-ráépüléssel és legalább öt éves releváns szakmai tapasztalattal, vagy
- okleveles könyvvizsgálói képesítéssel és költségvetési minősítéssel, vagy
- okleveles könyvvizsgálói képesítéssel és legalább öt éves releváns szakmai tapasztalattal, vagy
- okleveles közigazdász végzettséggel és legalább tíz éves releváns szakmai tapasztalattal rendelkezik.

11.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- Számítógép, illetve mobil IT eszközök
- Internet hozzáférés, wi-fi

11.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:

A költségvetési minősítéssel rendelkező okleveles könyvvizsgáló felmentést kap a képesítő vizsga írásbeli vizsga és projektfeladat összes vizsgatevékenységének teljesítése alól.

A felmentés alapjául szolgáló tényeket – a megfelelő dokumentumok bemutatásával – hitelt érdemlően kell bizonyítani.

Felmentés esetén az írásbeli vizsga és projektfeladat osztályzata jeles (5).

11.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

Az írásbeli vizsga során kizárólag a vizsgaközpont által biztosított eszközök használhatók (számológép), egyéb segédeszköz használata nem engedélyezett.

11.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek:

Az első vizsganapon az írásbeli vizsga A) és B) része, a második vizsganapon a projektfeladat kerül lebonyolításra.

Az első vizsga napjától számított 30 napon belül a képesítő vizsgát be kell fejezni.

Az Államháztartási szervezetek számvitele és szabályozása projektfeladatot az kezdheti meg, aki az írásbeli vizsga A) Államháztartási szervezetek szabályozása és a B) Államháztartási szervezetek számvitele és ellenőrzése vizsgarészeket külön-külön legalább 60%-os szinten teljesítette.

A projektfeladat központi tételsorát a képesítő vizsga megkezdése előtt legalább 30 nappal kell megjelentetni.

Az ágazatért felelős miniszter útmutatót adhat ki a szakmai követelmények részletes tartalmára, a vizsgatevékenységek megszervezésére és lebonyolítására vonatkozóan.